

Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

► **B**

DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

z dnia 9 marca 1994 r.

w sprawie przepisów i ogólnych warunków regulujących wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich

(94/262/EWWiS, WE, Euratom)

(Dz.U. L 113 z 4.5.1994, str. 15)

zmieniona przez:

Dziennik Urzędowy

		nr	strona	data
► <u>M1</u>	Decyzja Parlamentu Europejskiego 2002/262/WE, EWWiS, Euratom z dnia 14 marca 2002 r.	L 92	13	9.4.2002
► <u>M2</u>	Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/587/WE, Euratom z dnia 18 czerwca 2008 r.	L 189	25	17.7.2008

▼ **B****DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

z dnia 9 marca 1994 r.

w sprawie przepisów i ogólnych warunków regulujących wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich

(94/262/EWWiS, WE, Euratom)

PARLAMENT EUROPEJSKI,

uwzględniając Traktaty ustanawiające Wspólnoty Europejskie, w szczególności art. 138e ust. 4 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską ► **M2** ————— ◀, art. 107d ust. 4 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Energii Atomowej,

uwzględniając opinię Komisji,

uwzględniając zgodę Rady,

a także mając na uwadze, co następuje:

przepisy i ogólne warunki regulujące wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich powinny być ustanowione zgodnie z postanowieniami Traktatów ustanawiających Wspólnoty Europejskie;

należy ustanowić zarówno warunki, na których skarga może być kierowana do Rzecznika Praw Obywatelskich, jak również związek pomiędzy wykonywaniem obowiązków Rzecznika Praw Obywatelskich i postępowaniem sądowym lub administracyjnym;

▼ **M2**

Rzecznik Praw Obywatelskich, który może także działać z inicjatywy własnej, musi dysponować wszelkimi środkami niezbędnymi dla właściwego wykonywania swoich zadań; w tym celu instytucje i organy wspólnotowe są zobowiązane dostarczać Rzecznikowi Praw Obywatelskich wszelkich informacji, których zażąda, z zastrzeżeniem obowiązku nieujawniania informacji przez Rzecznika; dostęp do dokumentów lub informacji niejawnych, w szczególności do dokumentów sensytywnych w rozumieniu art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 ⁽¹⁾, następuje zgodnie z zasadami bezpieczeństwa zainteresowanej instytucji lub zainteresowanego organu Wspólnoty; zgodnie z pierwszym akapitem art. 3 ust. 2 instytucje lub organy przekazujące niejawne informacje lub dokumenty powiadamiają Rzecznika Praw Obywatelskich o takim utajnieniu; do celów realizacji przepisów określonych w pierwszym akapicie art. 3 ust. 2 Rzecznik Praw Obywatelskich uzgadnia wcześniej z zainteresowaną instytucją lub zainteresowanym organem warunki postępowania z dokumentami lub informacjami niejawnymi lub z innymi informacjami objętymi obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej. w przypadku gdy Rzecznik Praw Obywatelskich nie otrzyma żądanej pomocy, informuje o tym Parlament Europejski, który podejmuje odpowiednie działania;

▼ **B**

konieczne jest ustanowienie procedur postępowania w przypadku, gdy dochodzenie Rzecznika Praw Obywatelskich ujawni przypadki niewłaściwego administrowania; należy również ustanowić przepisy dotyczące przedkładania przez Rzecznika Praw Obywatelskich wyczerpującego sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu pod koniec każdej sesji rocznej;

Rzecznik i jego personel zobowiązani są do zachowania tajemnicy odnośnie do każdej informacji, którą uzyskali w trakcie wykonywania swych obowiązków; jednakże Rzecznik Praw Obywatelskich zobowiązany jest informować właściwe władze o faktach, które jego zdaniem mogą podlegać prawu karnemu i które w trakcie prowadzonego przez niego dochodzenia zwróciły jego uwagę;

(¹) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1049/2001 z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

▼B

przepisy umożliwiające współpracę pomiędzy Rzecznikiem Praw Obywatelskich a organami o tym samym charakterze w niektórych Państwach Członkowskich, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego, powinny zostać ustanowione;

mianowanie Rzecznika Praw Obywatelskich należy do Parlamentu Europejskiego na początku jego mandatu i na czas jego trwania, spośród osób, które są obywatelami Unii oraz dają wszelkie wymagane gwarancje niezależności i kompetencji;

należy ustanowić warunki zakończenia wykonywania funkcji przez Rzecznika Praw Obywatelskich;

Rzecznik Praw Obywatelskich musi wypełniać swe obowiązki w pełni niezależnie oraz uroczyście zobowiązać się do tego przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich w chwili obejmowania swoich obowiązków; należy określić działania niezgodne z zakresem obowiązków Rzecznika Praw Obywatelskich, jak również wynagrodzenie, przywileje i immunitety Rzecznika Praw Obywatelskich;

należy ustanowić przepisy dotyczące powołanych do jego pomocy urzędników i pracowników sekretariatu Rzecznika Praw Obywatelskich oraz jego budżetu; siedzibą Rzecznika Praw Obywatelskich będzie siedziba Parlamentu Europejskiego;

do Rzecznika Praw Obywatelskich należy przyjęcie przepisów wykonawczych do niniejszej decyzji; ponadto należy ustanowić niektóre przepisy przejściowe dla pierwszego Rzecznika Praw Obywatelskich, który zostanie mianowany po wejściu w życie Traktatu o Unii Europejskiej,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Przepisy i ogólne warunki regulujące wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich są określone w niniejszej decyzji zgodnie z art. 138e ust. 4 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, ►M2 _____ ◀ oraz art. 107d ust. 4 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
2. Rzecznik Praw Obywatelskich wykonuje swe funkcje zgodnie z kompetencjami przyznanymi instytucjom i organom wspólnotowym przez Traktaty.
3. Rzecznik nie może interweniować w postępowaniach wszczętych przed sądem, nie może też kwestionować zasadności orzeczeń sądowych.

Artykuł 2

1. W ramach wymienionych traktatów i warunków przez nie ustanowionych, Rzecznik Praw Obywatelskich pomaga ujawniać przypadki niewłaściwego administrowania w zakresie działań instytucji i organów wspólnotowych, z wyjątkiem Trybunału Sprawiedliwości oraz Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe, oraz formułować zalecenia w celu jego zaprzestania. Wszelkie działania jakichkolwiek innych władz czy osób nie mogą być przedmiotem skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich
2. Każdy obywatel Unii lub każda osoba fizyczna lub prawna mający miejsce zamieszkania lub mający swoją statutową siedzibę w Państwie Członkowskim Unii mogą, bezpośrednio lub za pośrednictwem członka Parlamentu Europejskiego, wnieść skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich w odniesieniu do przypadku niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji lub organów wspólnotowych, z wyjątkiem Trybunału Sprawiedliwości oraz Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje zainte-

▼ B

resowaną instytucję lub organ natychmiast po otrzymaniu przez niego skargi.

3. Skarga musi umożliwić identyfikację osoby składającej skargę oraz przedmiot skargi; osoba składająca skargę może żądać, aby jej skarga miała charakter poufny.
4. Skargę wnosi się w terminie dwóch lat od daty stwierdzenia przez osobę ją składającą stanu faktycznego, który jest przedmiotem skargi, i musi ona być poprzedzona odpowiednimi działaniami administracyjnymi podjętymi w stosunku do zainteresowanych instytucji i organów.
5. Rzecznik Praw Obywatelskich może doradzić osobie składającej skargę skierowanie jej do innych organów.
6. Skargi przedłożone Rzecznikowi Praw Obywatelskich nie mają wpływu na terminy przewidziane dla odwołania w postępowaniu administracyjnym lub sądowym.
7. W przypadku gdy Rzecznik Praw Obywatelskich w wyniku postępowania sądowego będącego w toku lub zakończonego w związku z przedstawionymi faktami musi uznać skargę za niedopuszczalną lub zakończyć jej rozpoznawanie, wyniki każdego dochodzenia dotychczas przez niego przeprowadzonego zostają zapisane bez dalszych czynności.
8. Niedopuszczalne jest składanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich skarg dotyczących stosunku pracy między instytucjami i organami wspólnotowymi a ich urzędnikami i innymi pracownikami, zanim wszystkie możliwości przedkładania wewnętrznych administracyjnych zażaleń i skarg, zwłaszcza procedur określonych w art. 90 ust. 1 i 2 Regulaminu Pracowniczego, zostaną wyczerpane przez zainteresowaną osobę oraz termin udzielenia odpowiedzi przez organy, do których wnioskowano, upłynie.
9. Rzecznik Praw Obywatelskich jak najszybciej informuje osobę, która złożyła skargę, o działaniach, które podjął w jej sprawie.

Artykuł 3

1. Rzecznik, z własnej inicjatywy lub w wyniku złożonej skargi, przeprowadza wszelkie dochodzenia, które uważa za uzasadnione do wyjaśnienia wszelkich podejrzeń o niewłaściwe administrowanie w działaniach instytucji i organów wspólnotowych. Informuje on zainteresowane taką skargą instytucje lub organy, które mogą przedłożyć mu wszelkie użyteczne uwagi.

▼ M2

2. Instytucje i organy Wspólnoty zobowiązane są dostarczyć Rzecznikowi Praw Obywatelskich wszelkie informacje, których od nich żądał, oraz umożliwić mu dostęp do odpowiednich akt. Dostęp do dokumentów lub informacji niejawnych, w szczególności do dokumentów sensorywnych w rozumieniu art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, następuje zgodnie z zasadami bezpieczeństwa zainteresowanej instytucji lub zainteresowanego organu Wspólnoty.

Zgodnie z poprzednim akapitem instytucje lub organy przekazujące niejawne informacje lub dokumenty powiadamiają Rzecznika Praw Obywatelskich o takim utajnieniu.

Do celów realizacji przepisów określonych w pierwszym akapicie Rzecznik Praw Obywatelskich uzgadnia wcześniej z zainteresowaną instytucją lub zainteresowanym organem warunki postępowania z dokumentami lub informacjami niejawnymi lub z innymi dokumentami objętymi obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej.

Instytucje i organy wspólnotowe udostępniają dokumenty pochodzące z państw członkowskich, opatrzone na podstawie przepisów ustawowych lub wykonawczych klauzulą tajności, wyłącznie za uprzednią zgodą tego państwa.

▼ M2

Inne dokumenty pochodzące z państw członkowskich są udostępniane przez instytucje i organy wspólnotowe po poinformowaniu państwa członkowskiego.

W obu przypadkach, zgodnie z art. 4, Rzecznik Praw Obywatelskich nie może ujawniać treści tych dokumentów.

Urzednicy oraz inni pracownicy instytucji i organów wspólnotowych są zobowiązani do składania zeznań na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich. Są wówczas związani odpowiednimi postanowieniami regulaminu pracowniczego, w szczególności tajemnicą służbową.

▼ B

3. Władze Państw Członkowskich zobowiązane są dostarczać Rzecznikowi Praw Obywatelskich, w każdym przypadku, gdy tego zażąda, za pośrednictwem stałych przedstawicielstw Państw Członkowskich przy Wspólnotach Europejskich, wszelkich informacji, które mogą pomóc wyjaśnić przypadki niewłaściwego administrowania przez instytucje i organy wspólnotowe, chyba że informacje te objęte są przepisami ustawowymi lub wykonawczymi dotyczącymi zachowania tajemnicy albo przepisami zapobiegającymi ich ujawnieniu. Jednakże w ostatnim przypadku zainteresowane Państwo Członkowskie może udzielić informacji Rzecznikowi Praw Obywatelskich, pod warunkiem że zobowiąże się on do ich nieujawniania.

4. W przypadku gdy Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdza, że pomoc, o którą poprosił, nie nadchodzi, informuje o tym Parlament Europejski, który podejmuje odpowiednie kroki.

5. W miarę możliwości Rzecznik Praw Obywatelskich poszukuje rozwiązania z zainteresowaną instytucją lub organem w celu wyeliminowania przypadku niewłaściwego administrowania i pozytywnego rozstrzygnięcia skargi.

6. W przypadku gdy Rzecznik Praw Obywatelskich dowiaduje się o występowaniu niewłaściwego administrowania, informuje zainteresowaną instytucję lub organ i, w stosownym przypadku, formułuje wstępne zalecenia. Poinformowana w ten sposób instytucja lub organ przesyła Rzecznikowi Praw Obywatelskich szczegółową opinię w ciągu trzech miesięcy.

7. Rzecznik Praw Obywatelskich przesyła wówczas sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu, a także zainteresowanej instytucji lub organowi. Może formułować zalecenia w swym sprawozdaniu. Osoba składająca skargę jest informowana przez Rzecznika Praw Obywatelskich o wyniku przeprowadzonego dochodzenia, o opinii wydanej przez zainteresowaną instytucję lub organ oraz o wszelkich zaleceniach sformułowanych przez Rzecznika Praw Obywatelskich.

8. Na koniec każdej sesji rocznej Rzecznik Praw Obywatelskich przedkłada Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie dotyczące wyników jego dochodzeń.

▼ M2*Artykuł 4*

1. Rzecznik Praw Obywatelskich oraz jego personel, do których stosuje się art. 287 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz art. 194 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, są zobowiązani do nierozpowszechniania informacji i dokumentów, z którymi zapoznali się w ramach przeprowadzanych dochodzeń. Osoby te są zobowiązane w szczególności nie ujawniać żadnych dokumentów ani informacji niejawnych dostarczonych Rzecznikowi Praw Obywatelskich, w szczególności dokumentów sensytywnych w rozumieniu art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001, ani dokumentów, które wchodzą w zakres zastosowania przepisów wspólnotowych dotyczących ochrony danych osobowych, ani też żadnych informacji, które mogłyby zaszkodzić skarżącemu lub każdej innej zainteresowanej osobie, z zastrzeżeniem ust. 2.

▼ M2

2. Jeżeli w ramach prowadzonego dochodzenia Rzecznik Praw Obywatelskich powziął wiadomość o faktach, które jego zdaniem mogą pociągać za sobą odpowiedzialność karną, natychmiast informuje o tym, za pośrednictwem stałych przedstawicielstw państw członkowskich przy Wspólnotach Europejskich, właściwe organy krajowe, jak również w przypadku gdy należy to do jego kompetencji, właściwą instytucję, służbę lub właściwy organ Wspólnoty odpowiedzialny za zwalczanie nadużyć finansowych; w stosownym przypadku Rzecznik Praw Obywatelskich powiadamia również instytucję wspólnotową lub organ wspólnotowy, sprawujące władzę zwierzchnią nad urzędnikiem lub pracownikiem, którego dotyczy dana sprawa. Mogą one zastosować art. 18 akapit drugi Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich. Rzecznik Praw Obywatelskich może także poinformować zainteresowaną instytucję lub organ wspólnotowy o niewłaściwym z punktu widzenia dyscyplinarnego postępowaniu jednego z podlegających im urzędników lub pracowników.

Artykuł 4a

Rzecznik Praw Obywatelskich i jego personel zajmują się wnioskami o publiczny dostęp do dokumentów innych niż te, o których mowa w art. 4 ust. 1, na warunkach i w granicach określonych w rozporządzeniu nr 1049/2001.

Artykuł 5

1. Rzecznik Praw Obywatelskich może współpracować z podobnymi organami istniejącymi w niektórych państwach członkowskich, w poszanowaniu odpowiednich przepisów prawa krajowego, o ile może się to przyczynić do zwiększenia skuteczności jego dochodzeń oraz do zapewnienia lepszej ochrony praw i interesów osób składających skargi. Rzecznik nie może żądać tą drogą dokumentów, do których nie miałby dostępu na mocy art. 3.

2. W ramach swojego zakresu obowiązków określonego w art. 195 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską i w art. 107d Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej oraz unikając powielania działań innych instytucji lub organów, Rzecznik Praw Obywatelskich może – na tych samych warunkach – współpracować z instytucjami i organami państw członkowskich odpowiedzialnymi za promowanie i ochronę praw podstawowych.

▼ B*Artykuł 6*

1. Rzecznika Praw Obywatelskich mianuje Parlament Europejski po każdym wyborach do Parlamentu Europejskiego na okres jego kadencji. Może on być mianowany ponownie.

2. Rzecznika Praw Obywatelskich wybiera się spośród osób, które są obywatelami Unii, korzystają z pełni praw obywatelskich i politycznych, dają gwarancję niezależności oraz spełniają warunki wymagane przy sprawowaniu najwyższych urzędów sądowych w swoim kraju lub posiadają uznane kompetencje i doświadczenie, niezbędne do wykonywania funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich.

Artykuł 7

1. Rzecznik kończy wykonywanie swych funkcji wraz z końcem swojej kadencji, z powodu rezygnacji lub z powodu jego odwołania.

2. Z wyjątkiem przypadku odwołania, Rzecznik Praw Obywatelskich wykonuje swoją funkcję do czasu wyznaczenia jego następcy.

3. W przypadku wcześniejszego zakończenia wykonywania funkcji, następcę mianuje się w terminie trzech miesięcy od zwolnienia urzędu na okres pozostający do zakończenia kadencji parlamentarnej.

▼ B*Artykuł 8*

Rzecznik Praw Obywatelskich może zostać odwołany przez Trybunał Sprawiedliwości na żądanie Parlamentu Europejskiego, jeżeli nie spełnia już warunków koniecznych do wykonywania swych funkcji lub jeżeli jest winny poważnego uchybienia.

Artykuł 9

1. Rzecznik Praw Obywatelskich wykonuje swe funkcje z zachowaniem pełnej niezależności, w interesie ogólnym Wspólnot i obywateli Unii. W trakcie wykonywania swych funkcji nie zwraca się o instrukcje do ani ich nie przyjmuje od żadnego rządu lub innego organu. Powstrzymuje się od wszelkich działań niezgodnych z charakterem jego funkcji.

2. Obejmując swą funkcję, Rzecznik Praw Obywatelskich uroczyście zobowiązuje się przed Trybunałem Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, że będzie wykonywać swe obowiązki w pełni niezależnie i bezstronnie oraz że w czasie swojej kadencji i po jej zakończeniu będzie przestrzegać zobowiązań, które z nich wynikają, w szczególności obowiązku uczciwego i roztropnego postępowania w odniesieniu do przyjmowania niektórych stanowisk lub korzyści po zakończeniu jego funkcji.

Artykuł 10

1. W trakcie swej kadencji Rzecznik Praw Obywatelskich nie może sprawować żadnych innych funkcji politycznych lub administracyjnych lub podejmować żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich ma tę samą rangę w zakresie wynagrodzenia, dodatków lub emerytury, jak sędzia w Trybunale Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.

3. Artykuły 12–15 oraz art. 18 Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Wspólnot Europejskich stosują się do Rzecznika Praw Obywatelskich oraz do urzędników i pracowników jego sekretariatu.

Artykuł 11

1. Rzecznik Praw Obywatelskich wspierany jest przez sekretariat wraz z kierownikiem sekretariatu.

2. Urzędnicy i pracownicy sekretariatu Rzecznika Praw Obywatelskich podlegają przepisom i zasadom mającym zastosowanie do innych pracowników Wspólnot Europejskich. Ich liczbę określa się każdego roku w ramach procedury budżetowej ⁽¹⁾.

3. Pracownicy Wspólnot Europejskich i Państw Członkowskich mianowani do sekretariatu Rzecznika Praw Obywatelskich zostają oddelegowani w interesie służby, mając zagwarantowane automatyczne przywrócenie na stanowisko, które zajmowali w instytucji, która ich oddelegowała.

4. W sprawach dotyczących jego personelu Rzecznik posiada taki sam status, jak instytucje w rozumieniu art. 1 Regulaminu pracowniczego urzędników Wspólnot Europejskich.

▼ M1

⁽¹⁾ Wspólne oświadczenie trzech instytucji określi zasady przewodnie, którymi należy się kierować, ustalając liczbę pracowników zatrudnionych przez Rzecznika Praw Obywatelskich oraz określając status pracowników przeprowadzających dochodzenia jako pracowników kontraktowych lub czasowych.

▼ B

Artykuł 13

Siedzibą Rzecznika Praw Obywatelskich jest siedziba Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾.

Artykuł 14

Rzecznik Praw Obywatelskich przyjmuje przepisy wykonawcze do niniejszej decyzji.

Artykuł 15

Pierwszy Rzecznik Praw Obywatelskich mianowany po wejściu w życie Traktatu o Unii Europejskiej jest mianowany na okres pozostający do zakończenia kadencji parlamentarnej.

▼ M1

▼ B

Artykuł 17

Niniejsza decyzja zostaje opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej opublikowania.

⁽¹⁾ Patrz: decyzja podjęta za wspólnym porozumieniem przedstawicieli rządów Państw Członkowskich dotycząca umiejscowienia siedzib instytucji oraz niektórych organów i służb Wspólnot Europejskich (Dz.U. C 341 z 23.12.1992, str. 1).